

A VASUTI ALKALMAZOTTAK ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ KÖZLÖNY.
A VASUTI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 5a sz. (I. em. 11. a.)
ahová minden levél és küldemény címzendő.

Megjelenik
minden héten
pénteken.

Előfizetési árak:
Egy hóra 40 (80 fillér) | Félévre 2.40 (4.80 Kor.)
Negyedévre 1.20 (2.40 „ | Egyes szám 20 fillér.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének központi helyisége Rottenbiller-utca 5a sz. alatt van. (I. emelet, 11. ajtó).

Ugyanezen házban van a „Magyar Vasutas” szerkesztősége is. Mindennemű levelezés és küldemény ezentul ide címzendő.

Mi lesz az ígéretekkel?

Még egy éve sincsen, hogy a kereskedelmi miniszter megadta a választ szervezetünk kéréseire és megjelent az a rendelet, amely kilátásba helyezte a kilencórás munkaidőt, a balesetbiztosítást, a betegsegélyezés reformját, a fegyelmi bíróságokat, a véglegesítést és néhány apróbb jelentőségű vivmányt, amelyek azóta részben teljesedésben mentek.

A nagyjelentőségű vivmányok közül azonban — és éppen erről akarunk most beszélni — tíz hónap alatt egyetlen-egy sem teljesült, pusztán ígéret maradt, elvi jelentőségű, gyakorlatban nem érvényesülő óhajítás lett.

Nem akarván igazságtalanok lenni, sietünk megjegyezni, hogy mindaz, amit a volt kereskedelmi miniszter a saját hatáskörében elrendelt — ha nem is teljesült — de az előkészítés stádiumában van. Nemrég — amint már megírtuk — ismételt sürgetésünkre azt a biztosítást kaptuk, hogy a fegyelmi bíróságok ügye s vele a véglegesítés már nem pusztán elv többé, hanem a gyakorlatra előkészített s a szükséges előkészítés után életbe is lépő rendszabály, amelyet a bürokrácia lassúsága tart már csak vissza attól, hogy minden vasuti munkás igen nagy hasznára a gyakorlatban tanuskodjék szervezetünk szükséges és hasznos voltáról.

Azokról az ígéretekről azonban,

amelyeknek teljesítéséhez Vörös a parlament hozzájárulását mondta szükségesnek, azokról a reformokról, amelyeknek teljesítése az új kereskedelmi miniszteren áll — se szó, se hang.

Nem kívánunk lehetlent. Nem mondjuk azt, hogy a törvényhozás a költségvetés és a választói reform előtt vegye tárgyalás alá a kilenc órai munkaidő és a balesetbiztosítás ügyét, de a közelmúlt eseményei bizonyos aggodalommal töltenek el az iránt, vajjon az új kereskedelmi miniszter magáévá teszi-e Vörös ígéreteit s annak idején ez irányban tesz-e javaslatot a parlamentnek? Arról van tehát szó, Kossuth enné szándékairól nyerjünk megnyugtatót.

A kilenc órai munkaidő éppolyan elemi követelése a vasuti munkások egészségügyének ma, mint egy évvel ezelőtt volt. A balesetbiztosítás éppen úgy kötelessége a munkáltató Máv.-nak, mint kérésünk idején. A betegsegélyező reformja pláne napról-napra égetőbb szükségé válik. Ok nincsen tehát az ígéret visszavonására. Minden ürügy-keresés rásütne az új kormányra a munkások létfeltételei megvédésének bélyegét és ellentétben állana a modern szociálpolitika követeléseivel és azokkal a szépmondásokkal, amelyeket Kossuthék szájából kormányrajutásuk idején, sőt még a kormányrajutás alkalmával is eleget volt alkalmunk hallani.

Hangsúlyoznunk kell még azt is, hogy a nekünk tett ígéreteket nem Vörös László, a magánember tette, hanem Vörös László, a kereskedelmi miniszter. A kereskedelmi miniszter kötötte le magát a kilenc órai munkaidőhöz és balesetbiztosítás kötelezővé tételéhez s ezt a lekötöttséget személyváltozás a minisztériumban nem oldhatja fel többé. Nemcsak önmagukkal s a modern szociálpolitika követelményeivel, de a jogszokás és a

józan logika törvényeivel is ellentétbe jutnának Kossuthék, ha visszaszívnák az elődök ígéreteit.

Az a hajsza azonban, amely a földmunkások szervezete ellen az egész országban megindult s az a cenzura, amelyet a belügyminiszter a földműves-szervezet lapján akar gyakorolni, mint a kormány első tényleges beavatkozása a munkásügyekbe, arra mutat, hogy a kormányra nagyon hatnak a munkásfalók. Ez nem jó jel a készülő ipartörvény szellemére sem, pedig ennek a keretében ígerte meg Vörös a vasuti munkásság legsürgősebb óhajításainak megvalósítását is.

Ez indít bennünket arra, hogy Kossuth Ferentől mindazon ígéretnek megújítását kérjük, amelyeket elődje tett. Biztosítékot szeretnénk, megnyugtatóra vágynánk arra vonatkozólag, hogy a darabontminiszternél nem lesz rosszabb a nemzeti demokrata kormány tagja sem.

A miniszterek bőven szoktak kerek e világon bánni az ígéretekkel s nekünk jelzett irányban nem terjednek túl az igényeink egy ígéret megújításának keretén. Kívánságunk igazán szerény és megtagadása csak egy esetben volna érthető: ha Kossuthnak nem szándéka életbe léptetni azokat a vivmányokat, amelyeket Vörös a törvényhozás hozzájárulásától tett függővé.

Ez azonban annyira abszurd még gondolatnak is, hogy biztosra vesszük, miszerint Kossuth mihamar fog alkalmas formát találni Vörös ígéreteinek megújítására s nem fogja elfeledni azt sem, hogy szervezetünk ma kétszer több tagot számlál, tehát kétszer erősebb, mint volt akkor, amidőn Vörös ígéreteivel ünnepelesen dokumentálta, hogy már akkor kellő sullyal képviselte a vasuti munkások érdekeit az a szervezet, amely az osztálytudatos vasutasokat egyesíti magában.

SZEMLÉ.

A Máv. spórol.

Minden újabb kimutatás a Máv. bevételeiről újabb bizonyítéka annak, hogy az államvasutak folyton növekvő haszonnal dolgoznak.

Minden újabb kimutatás a Máv. kiadásairól bizonyítéka annak, hogy a Máv. még a növekvő haszonnal arányosan sem javítja alkalmazottainak helyzetét.

Wekerle miniszterelnök a képviselőház elé terjesztette az állami költségvetést s e közben a Máv.-ról így emlékezett meg:

12,800.000 koronával emeljük az államvasutak rendes kiadásait. Ez azonban, t. Ház, nem annyit tesz, mintha a kezelési hányad, az üzleti hányad rosszabbodnék, habár ennek rovására is jelentékeny kiadásokat kellett tenni, mert a hiányokat kellett pótolni, melyek a nagyobb forgalom dacára, személyzet dolgában igen rosszul dotált vonalaknál a személyzet nagyobbodásával előállottak.

Azonkívül végre van hajtva a fizetésemelés, amely annak idején kilátásba helyezett és a különböző fizetési fokozatok, illetve fizetési osztályok között való kiegyenlítésben rejlik. Ez annak idején 6 évre volt célba véve, most kétharmad részben van végrehajtva, tehát még egyharmad van hátra.

Az államvasutak több kiadásai, amelyek szoros értelemben vett üzemi természetűek, a vonaszaporításban lelik magyarázatukat, különösen a nagyobb vonatteljesítésben, a vonatmozgósítási szolgálattal jobb dotációjában. Körülbelül 2,000.000 korona az az összeg, amelyvel az államvasuti alkalmazottak nyugdíjalapja dotálta az e költségvetésben.

Szóval: jóllehet a régi vonalakon is nőtt a forgalom, a személyzetet ott nem szaporították, hanem a megsaporodott munkát a régi létszámnak kell elvégeznie, — ami annyit jelent, hogy a munka gyarapodik, a fizetés pedig — eltekintve a kinevezettek nyomoruságos fizetésjavításától — maradt a régi. A nemzeti demokrata kormány tehát nem szándékozik semmi nagyobb helyzetjavító akcióba fogni a Máv.-nál, jóllehet tudja, hogy a megélhetés évek óta drágul s a helyzetünk rosszabbodik.

Ezt a tényt mentegetni lehet azzal, hogy az ideji költségvetést még a darabontok állították össze, de kimenteni ezzel sem lehet,

hiszen egy kis jóakarattal meg lehetett volna változtatni a senkit sem kötelező tervezetet, amelyért most minden felelősség az új kormányt illeti.

Wekerle programbeszéde sokat hangoztatta, hogy az ország munkásságának helyzetén javítani kell. A Wekerle-kormány első tette pekig rációfól az ígéretre: marad minden a régi, bár a régi helyzet fenntartása a folytonos éleldrágulás miatt folytonosan növekvő nyomort jelent.

Lelketlenség.

Amire a józan ész nem vitte rá a mávot, rávitte a zsebérdek. Amint a kocsitolók állandó életveszedelme nem tudott kivinni, azt kivitte a máv. profitjának veszedelme.

Munkástársaink bizonyára emlékeznek rá, hogy mennyit támogatta, gunyolta, ostromozta a Magyar Vasutas a máv. forgalmi szabályzatát s kütönösen azt a passzust, amely a kocsikapcsolásról szólva utasításban adja azt az abszurdumot, hogy mozgó járművek között belépni nem szabad. Ez az utasítás csak arra való volt, hogy levegye a törvény előtt a felelősséget a mávról a folyton előforduló balesetekkel szemben. Mert az világos, hogy míg a máv. nem alkalmaz valami olyan eszközt, amellyel a kocsikat a vágányon kívülről is lehet kapcsolni, addig a kapcsolás munkáját vagy egyáltalán nem lehet életveszedelem nélkül elvégezni vagy a forgalom rövidesen megakad. A kocsitolók kényszerülve vannak tehát, ha munkájukat rendesen akarják végezni, életüket, épségüket kockára tenni s midőn baleset esetén kárpótlásért fordultak a mávhoz, az komikusan hivatkozott a szabályzatra s a mozgó járművek tolatása közben előfordult balesetekért megtagadta a kárpótást. Ez az utasítás tehát csakis arra való volt, hogy a máv. kibujjon kártérítési kötelezettsége alól.

De még ennek a céljának seim felett meg. A bíróság ugyanis a minap szakértők véleménye alapján ezt az utasítást betarthatatlannak jelentette ki és megítélte a kártérítést.

A Máv.-nak erre azzal kellett volna felelnie, hogy próbákat tesz kívülről kapcsoló szerkezetekkel és elrendeli a jelen rendszer mellett balesetet szenvedő kocsitolók kártérítését minden pör nélkül.

A Máv. azonban ehelyett — új ürügyet

keresett a spórolásra a kocsitolók bőrén. Megváltoztatta a forgalmi utasítást: ezentul csak gyorsan mozgó járművek között nem szabad lépni. Első pillanatra ez az utasítás a régi bornirtság enyhülésének látszik, pedig nem az, hanem a régi profitétség újabb nyilvánulása.

Mert ki határozza meg, hogy hol kezdődik a gyors és hol a lassu mozgása a járműveknek? M kor tartotta be a szerencsétlenül járt kocsitoló az utasítást, mikor nem? Mikor jár neki vagy özvegyének kártérítés, mikor nem?

Ez az utasításváltoztatás egyszerűen arra jó, hogy a Máv.-nak alkalma legyen az ismert módszer szerint rábizonyítani a kocsitolóra, hogy «saját hibájából» járt szerencsétlenül s ezzel megőrizzen a feneketlen államkasszájának egy pár garast és szaporítsa az ország koldusainak számát egynehány olyan emberrel, akinek férje, apja vagy pláne aki maga a Máv. profitjának áldozata lett.

BELFÖLD.

III. oszt. kocsik a gyorsvonatoknál. A kereskedelemügyi miniszter rendelete folytán most kísérletet tesznek, hogy a III. kocsiosztály a gyorsvonatoknál bevezethető-e? Egy újságíró kikérte erről Ludvigh Gyula máv. elnök véleményét, mely körülbelül így hangzik:

— Az ügy a tanulmányozás stádiumában van s mindenesetre próbát fogunk tenni. Én azonban igen nehéz kérdésnek itélem. Nehéz a dolog pénzügyi szempontból, mert ha bevezetnők a harmadik osztályt a gyorsvonatokon, akkor vagy a mostani kocsikat kellene átalakítani, vagy a vonatokhoz kellene új kocsikat csatolni. Pénz azonban nagyon gyéren van. Nehéz a kérdés továbbá a menetdíj megállapítása miatt is. A cél olcsón utazni, de hogyan lehetséges ez? Magyarországon oly alacsonyok a vasuti díjtételek, hogy a gyorsvonat harmadik osztályában egy-egy személy utiköltségét hosszabb uton 2-3 forinttal megdrágítaná. Erről pedig hallani sem akar a közönség. Más a helyzet a külföldön. Ismétlem, a kérdés nagyon nehéz, de azért a legnagyobb jóakarattal fáradozunk a probléma megoldásán. Sok remény van arra, hogy ezt a reformot a mi viszonyaink között meg is lehessen valósítani, nincsen

A „Magyar Vasutas“ tárcája.

Anarkisták.

Egy konzervatív újság a kormánynak a következő tanácsot adta az anarkizmus elnyomására:

«Első sorban nem arról van szó, hogy a gondolatot nyomjuk el, hanem, hogy a kárhozatos tan elterjedését akadályozzuk meg, amely tan egész szociális berendezésünket, végromlással fenyegeti».

Nézzük csak értelmes rendőrügynökeinket, abban a pillanatban, mikor a rendőrség főnöke a társadalom jólétére utasításokat ad nekik:

— Bátor fiaim! Gondoljatok mindig arra, hogy a társadalom biztonságát ti tartjátok kezetekben és hogy nektek kell azt megvédeni az anarkista propaganda ellen. Tudjátok, mik a céljai az anarkizmusnak? Nem? — Jó, megismertetek velük benneteket: Az anarkizmus mindenekelőtt meg akarja szüntetni az isteneszmét; ki akarja irtani a haza fogalmát; tönkre akarja tenni a tulajdont és végre a családot. Ha látjátok, hogy valaki eme eszméket terjeszti, bátran lépjétek közbe és akadályozzátok meg kárhozatos munkájában.

Az értelmes rendőrügynökök a csatába rohannak.

— Te, Pilchita, nem hallasz semmit? Ugy rémlik, e mögött az ajtó mögött halkan beszélgetnek.

— Átkozott! Ez a pap háza.

— Hallgatózzunk.

— Igazan van.

Egy hang belülről:

— Légy csendes, gyermeke! Miért okozol ily fájdalmat nekem? Jer...

— Óh, tisztelendő ur, gondolja meg, hogy a jó isten lát bennünket. Ez nagy bűn!

— Eh, mit! Isten és bűn! Te még hiszel benne?

Az értelmes rendőrügynökök félbeszakítják a beszélgetést:

— Ön le van leplezve! Ön olyan ember, aki meg akarja szüntetni az isteneszmét. Ön fogbyunk!

*

És újra a csatába rohannak.

— Halld csak! Mi az ördögről beszél ez a két ur itt?

— Nagyon gyanus hangon beszélgetnek.

— Figyeljünk!

A két ur:

— Kedves tábornok, 500 lovat lehetne szállítani a Pampa-csapat számára.

— Meg lehet őket már kapni, kedves szállító ur?

— Természetesen! Darabja 80 peso.

— Ez egy kissé drága.

— Nézzen ide... a valóságban csak 40

peso-ba kerülnek, de a kormánynak eladjuk 80-ért és a nyereségen osztozkodunk; hisz már érte. Miért is ne? A haza ugysem egyéb, mint a buta emberek kizsákmányolására kitalált valami.

Az értelmes rendőrügynökök közbelépnek. — Uraim, önök foglyok! Önök a haza kiirtói. Anarkisták a legrosszabb fajtaból!

*

A kutatás folytatódik.

— Nem gondolod, Pilchita, hogy jó lenne?

— De miért ne? Egy pohár főnökünk egészségére, az hazafias tett.

— Akkor menjünk abba a korszakba, ott a sarkon.

Belépnek és leülnek:

— Nézd csak, nézd csak! Ott a külön szobában egy leány nevet.

Női hang:

— Kotródjék, vén bolond! Felesége és gyermeke van otthon!

Férfi hang:

— Eh mit, feleség és gyermek! Az ördögbe a családdal! Minek gondolunk ilyen szomorú dolgokra?...

Az értelmes rendőrügynökök berohannak:

— A törvény nevében, ön foglyunk!

— Micsoda? Ilyen törvény nem is létezik!

Én szenátor vagyok!

— Kitűnő! Ön anarkista, aki a család fogalmát akarja kiirtani. Megcsiptük. Semmi kibuvó!

*

A börze átellenében.

— Nem gondolod te is, hogy ilyesmi lehet?

— Igazad van. Legyünk cserdben!

A Máv. szociál-politikája. Krainer Ede a központi szertárba beosztott díjnok e hó 17-én 73-ik évében elhunyt. Bizonyára ő volt az államvasutak legöregebb díjnoka, nemcsak magas koránál, hanem szolgálati éveinél fogva is, mivel 1872. évi január hó 14-én lépett szolgálatba s *mindössze csak 3 napig volt beteg.* Az elhunyt igen képzett, intelligens ember volt; hat gimnáziumot végzett, beszélt magyarul, németül, franciául és tótul, az utolsó percig bámulatossággal és vasszorgalommal látta el szolgálatát s mindezek dacára csak a díjnokságig vitte. Legutóljára 1876-ban részesült napidíj felemelésben s azóta napi 4 koronáért szolgált egész a halála napjáig.

Sztrájkok.

Nincsen könnyebb dolog, mint Magyarországon vasutas mozgalmat csinálni, de nehezebb dolog sincs ennél. Csupán az a kérdés, mit értünk e szó alatt: mozgalom.

Ha csupán arról volna szó, hogy a vasuti munkásokat megmozgassuk és nyomorúságos sorsuk megváltoztatásáért sztrájkba léptessük: akkor igen rövid idő alatt lenne Magyarországon olyan sztrájk, amilyen az 1904. évi vasutas sztrájk óta nem volt. Mert az állam legtöbbet jövedelmező vállalatánál, a milliókat beszállító vasutnál ma oly kimondhatatlan nyomorúságban élnek a vasuti munkások, hogy nincs már mit veszíteniök, nincs már mitől félniök és nem rettenhetnek vissza attól, hogy itt kell hagyni a vasutat, mert rosszabb az ő sorsuk ugysem lehet. És ha ezt a nyomorúságot, ezt a nélkülözést idejekorán nem orvosolják, féltő, hogy a vasuti munkásoknak, különösen a fűtőházi, pályafentartási és raktári munkás része hamarosan megfeledezik a «nagy kormány» nagy dicsőségeiről és babérajairól.

Nem üres szóbeszéd ez. Ismerjük mi a vasuti munkások elkeseredettségét és elszántságát és az illetékes tényezőket, midőn ma még nem késő, figyelmeztetjük is rá. Napról-napra jönnek a vidékről levelek és pedig olyan levelek, amelyek azt jelzik, hogy ha nem segítenek a helyzetükön, sztrájkba lépnek.

Nekünk természetesen kötelességünk le-

Rövid idő múlva két ur lép ki a börze-épületből, beszélgetésbe mélyedve.

— Azt hiszem, hogy ha a közönség játékunkat felfedezné, tolvajoknak nevezné bennünket.

— Ugyan mit, tolvajok! Százezer possal több vagy kevesebb, mi az a kormánynak? És azonkívül, ha ügyesen csináljuk a dolgot...

Az értelmes rendőrgyűzők:

— Csend! Önök foglyaink!

— Képviselők vagyunk!

— Képviselők! Anarkisták önök, a tulajdon ellenségei...

Az értelmes rendőrgyűzők visszatérnek a rendőri hivatalba.

— Főnök ur, ezeket az anarkistákat.

— Kik ezek?

— Egy pap, egy tábornok, egy szenátor, egy katonai szállító, két képviselő.

— Megörültetek? Mi az ördögöt jelent sen ez?

— Tönkre akarták tenni a hazát, a valást, a tulajdont és a családot.

— Ah, ostobák! Nem tudjátok, hogy mindez csak az... anarkistáknak van eltiltva? Rögtön szabadon eresztitek az urakat és ti sétáljatok a dutyiba.

A főnök az urakhoz:

— Bocsanat a tévedésért...

Az értelmes rendőrgyűzők:

— Csodálatos! Most a főnök is anarkistává lett!...

csendesíteni a türelmetlenkedőket. Meg kell magyaroznunk nekik, hogy az öntudatos munkásznak más fegyverei is vannak és előbb ezeket a fegyvereket kell alkalmazni, mert azok lassabban bár, de biztosabban szerzik meg a győzelmet. Ezek a fegyverek: az összetartás, a szervezkedés és a tudás. Nekünk tapasztalataink vannak, hogy milyen könnyű egy rettenetes vasutas mozgalmat csinálni és tudjuk, hogy micsoda következményekkel járhat ez. De mikor erre a két év előtti sztrájkra visszagondolunk, tudjuk azt is, hogy a szervezkedés fárasztó, de kitaró munkájával egész bizonyossággal elérünk a célunk felé.

Nem kell tehát csüggedni senkinek azért, mert nem eléggé gyorsan teljesülnek vágyai. Ma még ha munkástársaink leteszik a munkaeszközöket, majdnem mindig akadnak közöttünk olyanok, akik odaadják magukat eszközül munkástestvéreink sztrájkjának a megtörésére, megrontására. Ezért kell munkástársainkat szervezni, saját erejének megismerésére tanítani, az összetartásban rejülő nagy hatalomra oktatni, hogy ne legyen közöttünk egy se, aki odaadja magát a közös ügyünk árulójának.

Óriási feladat ez, de nem kivihetetlen. Mi, öntudatos munkások, akik előtt akadály nincs és nem is lehet, ismerjük feladatunk nagyságát, de nem féltünk tőle. Ki gondolt volna még rövid idő előtt arra, hogy a szervezett vasutasok száma megtizszezódik. Változott az idő. Belátja már maholnap mindenki, hogy felülről jövő ígéret csak ígéret marad. Ezért határozta el a vasuti munkások, hogy önön maguk veszik kezükbe saját ügyüket. Szervezkedünk, kezet fogunk egymással és ha majd mindnyájan együtt leszünk, miénk lesz a győzelem, minden sztrájk nélkül. A munkásosztály milliói építenek, alkotnak napról-napra, de világot rombolnak, ha egyszer kezeiket zsebbe dugják. Ezt a fegyvert azonban csak akkor használjuk, ha a szerveztség nyomatékosága nem használ. A sztrájk a munkásosztály szervezkedésének utolsó fegyvere, ezt jegyezzék meg maguknak akiket illet, különösen az illetékes tényezők.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének hivatalos közleményei.

A Szövetség munkája.

36 helyi csoport.

Haladunk. Haladásunk fényes bizonyítéka, hogy szövetségünknek két havi fennállása óta, a központon kívül, *36 helyi csoportja van.* Harminchat városban és községben leng már büszkén az öntudatos vasutasok diadalmas zászlója. Harminchat helyen gyűltek és jöttek már össze a vasut munkásai, hogy összegyűjtsék erejüket anyagi és erkölcsi helyzetük javítására.

Elszorul a szívünk a lelkesedéstől, az örömtől; remény kél a lelkünkben, mikor látjuk, hogy nem ölte ki a végtelen nyomor a vasutasok tizezeiben az emberi vágyat, él bennük egy szent, közös akarat: véget vetni minden szenvedésnek, megszabadulni minden elnyomatástól.

Igy haladunk, akadályt nem ismerő kitarással előre. Csoportjaink és befizető helyeink taglétszáma rövid idő alatt hatalmasan megnövekedett. Így halad előre szövetségünk szent ügye, amely az összes vasutasokat ki akarja emelni az eddigi szolgásgépből. Szervezkednek mindenütt a vasutasok. Az ország minden táján, amerre csak

sinpár fut: az Alföldön, Dunántul, Erdélyben, iti is, ott is foynak az előmunkálatok helyicsoportok alakítására, amely mindannyi világító tűz lesz a vasutasok számára. Mindenütt áhitozzák a szabadságot, mindenfelé sürgetik a csoportalakításokat és mindenütt csoportosulnak a vasutasok ezrei a szövetségbe. Tudják már a vasutasok tizezei, hogy ott megváltás int feléjük és hogy az összetartás ereje el is fogja hozni azt.

Az első két hónap fényesen beváltotta azt az ígéretet, amelyet a közgyűlésen megjelent munkástársak tettek. Bámulatra méltó az az igyekezet, amelyet minden egyes munkástársunk kifejt a szövetség érdekében, bámulatos az a lelkesedés, amelylyel a vasutasok szövetségünket mindenfelé fogadják. Megy a munka előre, eloszlatva minden sötétiséget, minden öntudatlanságot.

Nincs megállás. Nem is lehet, nem is szabad lennie, míg minden vasuti állomáson nem lesz helyicsoportunk vagy befizetőhelyünk, míg minden vasuti munkás nem lesz köztünk: önmagunkért és mindnyájunkért harcolunk és küzdünk a szövetségben és önön magunk fogjuk élvezni e harc eredményét is.

Ezért haladunk előre! Mindenki tudja és átérzi ezt. Vigyük tehát minden egyes vasutas lelkébe át azt a tudatot, hogy saját és családjá érdeke az, hogy tagja, erős katonája, szervezett, osztálytudatos harcosa legyen a Vasuti Munkások Országos Szövetségének.

*

Alakuló gyűléseink lesznek vas. Csáktornán, N.-Károlyban, Nyiregyháza és Püspök-Ladányban. Szegedén pedig pénteken, e hó 29-én nyilvános vasuti munkásgyűlés lesz.

*

A szövetségünknek eddig következő városokban alakultak helyicsoportjai: Debreczen, Szolnok, S.-A.-Ujhely, Temesvár, Piski, Pécs, Arad, Brassó, Petrozsény, Székesfehérvár, Érsekújvár, Szombathely, Nagyvárad, Szabadka, Nagy-Kanizsa, Kaposvár, Cegléd, Dombóvár, Nagybecskerek, Királyháza, Gyoma, Kecskemét, Mezőtúr, Szeged, Orosháza, B.-Csaba, Miskolc, Lugos, Versec, Pécel, Kis-Kun-Félegyháza, Munkács, Kolozsvár, Gyulafehérvár és Hatvan.

A múlt hét nyilvános és alakuló gyűléseiről beérkezett tudósítások a következők:

Békés-Csaba. Békés-Csabán f. hó 24-én tartotta a helyi csoport alakuló ülését. Jellemző a békéscsabai munkástársainkra nézve, hogy ezeideig nagy részük a szent korona szövetség tagjai voltak és részint még ma is azok. Ennek dacára 2—3 kivétellel mind belépett a munkás-szövetségbe.

Az alakuló ülés lefolyása a következő: **Kraszkó Pál** megválasztott körelnök üdvözlő a jelenlevő munkásokat, az ülést megnyitja, melynek megtörténte után a szót átadja **Halbror Mór** központi kiküldöttnek. Halbror tartalmas beszédében megvilágítja a régi és mai helyzetet, ismerteti a rövid időn belül szövetségünk által elért sikereket, felolvassa és megmagyarázza szövetségünk alapszabályainak tartalmát és felhívja a jelenlevő munkásokat a szövetségünkbe való belépésre. **Molnár** szolnoki munkástársunk buzdító szavai után ott nyomban két munkás kivételével valamennyien beléptek a Vasuti Munkások Országos Szövetségébe.

Következett a napirend 2-ik pontja: a helyi csoport vezetőségének megválasztása. Megválasztottak a következők: elnök Zsebik Pál, pénztárnok Farkas János, jegyző Ko-

A nagyváradi helyicsoport helyisége a Szelés és Szaniszló-utca sarkán levő Reichféle vendéglőben van. Hivatalos óra minpen hó 1-ső és 3-ik vasárnapján délután 3—5-ig.

A székesfehérvári helyi csoport helyiségét Belváros, Szent-István fürdő helyiségebe (Bástya-utca) helyezték át. Befizetések minden csütörtök este 7 órakor.

A vidéki helyi csoportok figyelmébe! Ha munkástársaink a vidéken helyi csoportot, vagy befizető helyet akarnak létesíteni, vagy pedig gyűlést akarnak tartani, azt legálább nyolc nappal előbb tudassák a központtal. Az utóbbi időkbén megessett, hogy az utolsó nap értesítettek bennünket és nem volt elég idő, hogy a gyűlésre a központ szónokot küldjön. Kérjük munkástársainkat ezen szabály pontos betartására.

A nagykanizsai helyi csoport minden szerdán és vasárnap értekezletet, minden hó első vasárnapján pedig választmányi ülést tart.

Nagybecskerekén minden első után való vásárnap taggyűlés lesz délután 2—4 óráig. Minden szombat este hivatalos óra lesz 6—8 óráig, hol minden tag felvilágosítást nyerhet. Az egyleti helyiség egyelőre Szűts Lajos-féle vasuti vendéglő marad.

A pályaőrök memorandumát rövid idő mulva a központi vezetőség felterjeszti a m. kir. kereskedelmi miniszter urhoz. Reméljük, hogy pályaőr kartársaink méltányos kívánságai teljesítenni fognak.

Értesítés. Értesítjük az érsekújvári és környékbéli szövetségi tagtársainkat, hogy az érsekújvári helyi csoport hivatalos helyisége július hó 1-től Sugár-ut 918. sz. házban lesz. Együttal értesítjük munkástársainkat, hogy minden hét csütörtökjén este 8—10 óráig hivatalos órák lesznek, ahol tagtársaink előadhathják sérelmes panaszait.

Július hó 1-én este fél 8 órakor helyiség-megnyitó értekezlet tartunk. Munkástársak, legyünk ott tömegesen.

Július hó 7-én, szombaton este 8 órakor a szövetség helyiségében fölolvasás lesz. Érsekújvár, 1906 június 25.

Antal Ferenc.

LEVELEZÉS.

Szombathely. (Rabszolgatelep.) Mielőtt szombathelyi munkástársaink rabszolga sorsára reá térnénk, megelőzőleg Nádas Róbert szombathelyi műhelyfőnök észjárására, gondolkodásmódjára vetünk némi kis világosságot.

Az elmúlt télen, amikor már Nádas ur őrült vágyainak kielégítését azon munkástársaink üldözésében, elnyomásában találta, kik az akkor még megalakulandó szövetségünk érdekében öntudatosan, önzetlenül dolgoztak, hogy erről meggyőződjük, egy nagyobb csoportból álló munkástárs ment le Szombathelyre s akkor Nádas ur érezve, hogy a gyűlésen az ő drága személye s viselt dolga lesz tárgyalás alá véve, az ott megjelent munkástársainkat mintegy provokálta, hogy velők beszédbe álljon. Azon a nevezetes napon a zsiroidista szövetség elnökéről úgy nyilatkozott, hogy az olyan ember, aki nem emelt kocsit, mint ő is, nem ismerheti a vasutis baját, ő nem is ellensége szervezetünknek, illetve szövetségünknek, amikor azt látja, hogy itt aktiv vasuti munkások vannak az élén.

Azóta azonban fordult az időjárás s ezzel együtt Nádas ur észjárása is.

Jelen időben nem csak hogy nem szidja a zsiroidista szövetséget, de mint egy alázas és engedelmes műhelyfőnök, annak agilis, oszlopos tagja. De ezt mi egy igen természetes dolognak tartjuk, mert hisz ha az összes szolgálati főnökök kitépődnek a zsiroidista szövetségből, akkor a többi tagok — véleményünk szerint — egy tiszt-

tességes hónapos szobába egész szépen beférnének. Egyszóval a zsiroidista szövetség jelenlegi összeállításában helyes kifejezéssel összefőnöki szövetség s ez van hivattva az összes alkalmazottak érdekeit elősegíteni, illetve megvédeni.

Ezeket a dolgokat azonban csak előlegképen mondottuk el, minket egész más célok vezetnek, minthogy még tovább magyarázzuk a hivatalos munkó-szövetség célját.

Nádas urnak azonban látóképessége kiterjed arra is, hogy a szombathelyi munkások nem igen akarnak az általa támogatott szövetségbe belépni, megpróbálta ezt egy kis szelid nyomás által keresztül vinni. Megtalálta ezen cél keresztülvitelére az ő egyetlen támaszát Hausz művezető személyében, aki igen alkalmas kuvasznak, házörzőnek mutatkozott s ráuszította őt a munkásokra.

Budapest kel. p. u. (Fűtőházi állapotok.) A keleti p. u. fűtőházban most már minden munkás nyugodtan hajlja fejét nyugalomra. Szűnjön meg minden panasz, szűnjön meg minden jogos elkeseredés, mert hiszen szaporították a mozdony felvigyázókat Ezideig két mozdonyfelvigyázó szunyadt és hevert az irodában a diványon, ezután majd három mozdonyfelvigyázó fogja ezt a nehéz szolgálatot lebonyolítani. Ha az intéző körök e salamoni bölcseségű intézkedése előtt nem hájlanak meg a csatorna tisztító, kazánmosó, begyűjtő és előfűtő munkástársaink, akkor ez rut hálátlan-ság. Mert hiszen a munka nemesit és azért van elrendelve, hogy 24 órán át a szó teljes értelmében robotoljanak munkástársaink. A mozdonyfűtőkről nem is szólnunk, akiket a házörző eb is megugat, mert csak vendégnek járnak haza. Ilyen a munkáspolitikája a Máv.-nak: az urak szaporodnak az irodákban, a munkás pedig pusztul a nehéz és egészségtelen munkában. Ha a Máv. azt hiszi, hogy az elpusztult munkásokat lehet pótolni, abban csak egyelőre van igaza, mert a munkások elég erősek már, hogy figyelmeztessék az irányadó köröket arra, hogy nemcsak jóból van elég a fűtőházaknál, hanem a nyomoruságból is.

Ruttka főműhely. (Gyönyörű kilátások.) Közel három éve annak, hogy a III. osztály munkásai megszabadultak az évek óta ott garázdálkodott Zenovics Imre nevű korcsma-hőstől, aki olyan utcai botrányokat rögtönzött, hogy jobbjézésű munkások kerülték. Egy alkalommal, mikor tulajdon bátyját veszővel leszurni akarta, egy magát közbevető munkástól olyan hatalmas poftonban részesült, hogy az orra is könnyezett. Ezen fráter, akít már életveszélyes fenyegetésért Marosvásárhelyről eltoloncolták, aki számos botrányt követett el, kihágásért a bíróság által elítéltetett, annyira vitte, hogy előmunkássá léptették elő. Itt kezdődött csak ezen duhaj legény virtuskodása. Olyan munkást, aki 15 évig büntetésben nem részesült és nagy családot kellett eltartania, folytonos árulkodásai miatt 12 koronára is büntettek. A civakodás napirenden volt, míg végre utólérte a jól megérdemelt sors. Tudtára adták, hogy vége a pünkösdi királyságnak és ismét dolgozni kell. De ezt az ő tekintélye nem engedte meg és inkább elhelyeztette magát Cölncibányára. Azóta minden rendben ment az osztályban, a munkásokat nem zaklatták ok nélkül. De úgy látszik, hogy ennek vége, mert a fentnevezett ő-firma, mint régi vasuti, tudta a módját, hogyan kell ismét az ugorkafára felkapaszkodni. Ugy hírlík, hogy a III. oszt. munkásai abban kétes szerencsében részesülnek, hogy ezt a gyönyörű urat legközelebb — az összes munkások felháborodására — előbbeni állásába helyezik vissza. Tudják a munkások hogy az igazgatóság az itt felsorolt dolgokat nem ismeri és tudják, hogy az igazgatóság a sz mélyzetét ok nélküli zaklatásnak kitenni nem akarja és mivel a munkások a legrosszabbra el vannak ké-

szűlve, méltán elvárják a felsőbbségtől ezen ügy igazságos elintézését.

Debrecen. (A munkások árulója.) Farkas László lakatosról van szó, aki jelenleg a debreceni műhelyfőnököt szerencsételti szolgalelkű árulkodásaival. Ezelőtt a budapesti gyárakban üzte ezt az alávaló munkát, míg a szervezett munkásság rá nem jött álszenteskedő ravaszságaira és ki nem közösette maga közül. Ugy jutott a Máv. debreceni műhelyébe s dacára annak, hogy a törvényes szabályok szerint tulkoros volt, mégis felvették, mert a Máv.-nak még mindig nagy szüksége van az efajta jezsuitára, aki munkája által nem tud magának előmenetelt szerezni, tehát megszerzi azt más uton: munkástársainak becsülete, avagy akár kenyere árán is.

A legutóbb is a nagyváradi fűtőházi munkástársaink ellen használta gonosz mesteriségét. A dolog úgy történt, hogy ezt a címeres szamarat kiküldték a nagyváradi fűtőházba kisegítés végett és mivel ő neki nem tetszett a nagyon is piszkos munka és hogy néha éjjelezni is kellett volna neki, ő egyszerűen megtagadta a szolgálatot és hazautazott Debrecenbe, hol azzal a hazugsággal állott a műhelyfőnök elé, midőn ezért kérdőre vonták, hogy ő azért jött haza, mivel Nagyváradon kisegítőre nincs szükség, mivel az ottlevő lakatosoknak sincs mit csinálni, csak cigarettáznak.

Ezek a munkástársak ő szerinte csalással keresik a kenyerüket, mert alig dolgoznak naponta 10 órát és beiratnak maguknak 13 órát, mint neki is tették, de mivel ő az intézetet nem akarja becsapni, tehát ő kitérte.

Persze a műhelyfőnöknek tetszett a körmönfont hazugság és a szolgálat megtagadásaért kiténtetést kapott, míg egy másik munkást el is bocsájtottak volna érte. Egyelőre csapatvezetőt csinált belőle és 15—20 éves munkásokat, akik pályáztak arra a helyre, azzal utasított el, hogy csakis vizsgázott gépkezelő foglalhatja el azt a helyet és Farkas László mégis elfoglalhatta, pedig ő legkevésbé gépkezelő. Ilyen rendszer uralkodik még mindig a Máv.-nál, különösen a debreceni műhelyben, ahol az árulást a legjobban fizetik.

Most már Farkas László teljesen jól érzi magát és belépett a Turtsányi-féle szövetségbe, csatlakozott méltó társaihoz, a három mákvirághoz: Lakatos Józsefhez, Vértesi Gyulához és Polaneczki Lajoshoz, kik nem törődnek munkástársaik gyűlöletével, csak a műhelyfőnök mosolygásában gyönyörköd-hessenek. Erősen verik a mellüket, hogy ok triemberek és hazaffyak és most ez a 4 figura teljesen külön jár a szervezett munkásoktól és mint a bélpoklósokat, kerülő őket mindenki.

Debrecen. Közel egy éve annak, hogy ezen mintaműhelyben a bognárok kereseti viszonyai olyanok, hogy a mai drágaságban a tisztesség keretén belül élni nem tudnak. Kélszer kérték már a műhelyfőnök-séget, hogy tekintettel a mai viszonyokra, intézkedjenek, de ezen kerések mind süket fülekre találtak. Most kéri, illetve kérdezik, hogy a bognárok és az asztalosok az államanak a többinél miért mostohább gyermekei? Miért van, hogy ok olyan nyomoruságosan fizetett béreket érdemelnek? Az igaz, hogy ennek oka részben a bognárok művezető-jének szakképzetlenségében rejlik, mert egy szakembernek azt tudni kell, hogy egy bizonyos munkadarabért az a munkás mennyi bért érdemel, mert ha bíráljuk azon árat, melyet egyes munkadarabért fizetnek, a művezető szakképzetlenségében találjuk a hibát. A művezető hivatása az, ha lelkiismeretes akar a munkásokkal szemben eljárni, hogy egyes munkákat, melyekért fele béreket fizetnek, az kelőképpen méltányol-tasson. De ezzel — ugyilátszik — vajmi kevese törődik. Ha reggel bemegy az a munkás 6 órára dolgozni, anyag ételezéshez nem

jut fél 8 óráig, mert a művezető urnak «dolga van» és ha a munkásnak az anyagra bármilyen szüksége is van, várjon addig, míg a művezetőnek jól esik a vételezési bárcát kiadni és emiatt a munka lefolyása meg van zavarva. A csoportvezető pedig, akinek a jelenlegi körülmények között minden percre szüksége volna, a sok időt az iroda előtt kell tétlenül eltölteni.

Azt sem tudjuk, kinek a hibája az, hogy a megmunkált anyagokból teljes hat hét óta alig van valami a raktárban, de hogy volna olyan időszak, amikor minden van, az nem létezik. A csavar-féle anyagok egész esztendőn át ki vannak fogyva, ami a munkában szintén nagy zavart okoz, de a kocsit el kell végezni, mert kimenetre állítják, nincs tehát mit tenni, mint a még javítatlan kocsikból a szükséges hiányokat kiszedni és a kimeneti kocsikba berakni. Most tessék két munkát végezni azon gyarló bérért, amely egyszeri munkáért is kevés. Azt hisszük, hogy a műhelyfőnökség ezen sérelmeket be fogja látni és ezen szomorú helyzetet változtatni fog, mert a nyomor miatt az elkeseredés olyan a munkások közt, hogy abban az esetben, ha ezen szomorú helyzet nem javulna, akkor önmagának tulajdonítsa az intézet, ha a munkásság egyedüli figyelmeztetésére, a munka abbahagyásához.

Piski. (Fűtőházi állapot). Eltekintve a nagy drágasági, valamint a gyenge kereseti viszonyok által előidézett elégedetlenségtől, nagyban növeli a munkások elkeseredését az az *igazságtalan bándsmód*, amelyben néha egyes felebbvaló durvasága folytán részesülnek.

Megtörtént például, hogy egyik munkástársunk, ki a mozdonytisztitánál van, s ki a Piskitől 1 és fél óra járásra fekvő Arany községben lakik, pünkösdi első napján állítólag a nagyrapoldi jegyzőségtől értesítést kapott, hogy másnap menjen be hozzá valami vevényt aláírni. Munkástársunk beizent a többtől pünkösdi másodnapján, hogy nem jöhet munkába. Következő napon bejött, de a mozdonyfelügyelő *hazaküldte 10 napra sétálni*, mivel előzetes szabadságkerés nélkül a munkából kimaradt.

Tegyük fel, hogy munkástársunk mentsége teljesen leghibátlanabb, még akkor is úgy hisszük, hogy egy kicsit nagyon kemény büntetés egy napi mulasztásért 10 napi sétá, egy 18 év óta szolgálatot teljesítő öreg munkásnak, még hozzá anélkül, hogy a fűtőházi főnökséghez kihallgatására idézték volna.

S van rá több példa, hogy oly esetben, midőn 1—2 korona büntetés is megtette volna a házát, az illetőt 1—2 heti sétával sújtották.

Az *ipari munkásoknál* is az a régi nóta járja, mint mindenütt. Hajszólo, lázas munka egy jól idomított hajcsár felügyelete mellett. Vasárnapi munkaszünet csak annyiban, hogy ünnep- és vasárnap csak 8 órát dolgoznak, nem 10-et s így — bár az egész ünnepét elrontotta — annyit sem keresett, mint köznap, mivel természetesen csak 8 órát fizetnek.

És ez még csak akkor komikus, ha még tulidőn is dolgozik, mert akkor ünnepnap dolgozván, másnap a *tulidőt lesétálja*, mert míg ezelőtt a tulidő jobban meg volt fizetve, mint a rendes, most egyáltalában nem fizetik, hanem másnap *megengedik annyival később kezdeni a munkát, ahány óra tulidőt az illető dolgozott*.

Míg ha az illető a tulóráit összegyűjthetné s azt egy vasárnap vagy ünnepnap lesétálhatná, minden két-három héten egyszer egy szabad naphoz jutna anélkül, hogy veszítene az átlagos keresetéből.

Tehát rajta, fűtőházi munkások, szervezkedjünk, mert csak úgy érhetjük el azt, hogy sérelmeink orvosolva legyenek.

Kolozsvár. (Izenet Erdőssy urnak) Erdőssy urat ezuton figyelmeztetjük, táljon

ki más mulatságot az V. osztály irodája részére, ne azon mulassanak, hogy egy embert mint tudnak szekirozni, mert amint meggyőződünk, ezen a téren nagyon találékony s erre a szerepre igen «megbizható». De e jótulajdonságának nehogy kárát vallja!

Mily «normális» ész, bámuljuk. Arra a nagy felfedezésre jött, hogy munkástársunk «kicsi ember» arra, hogy «itt dirigáljon». Amde azzal nem számolt ugye, hogy csudák is történhetnek és munkástársunk, aki túl van a növés határán — még megnőhet s «dirigálhat», mert egy mindnyájunkért és mindnyáján egyért küzdünk.

Nem volna szíves oly láng ész megmagyarázni, ki a «megbizható», talán az, ki az «Első magyar általános vagy a «Hazai biztosító intézet»-nél van biztosítva, avagy talán aki ezen utóbbi intézet részére munkaidőben tagokat liferál, vagy aki parancs szóra a műhelyben «pofokat» ígéret, gyávák módjára sértéseket osztogat, avagy kémkedésre vállalkozik? Munkástársunk mindezekre azért nem kapható, mert a legelőnyösebb helyen kevés összeggel biztosította magát. Ez az intézet pedig a «Vasuti Munkások Országos Szövetsége», itt minden ellen van biztosítva. És jegyezze meg jó ur, hogy «mnden» ellen, így tehát az ön sértetései ellen is

Ha oly nagyon hivatkozik az alapszabályokra, szíveskedjen megmutatni azt a pontot, mely azt rendeli, hogy az utalvány 10—14 nappal azután adandó ki a munkásnak, mikor a munka már kész, vagy akkor, ha az igazgatóságtól jönnek vizsgálói. Amint vesszük észre, rekordot akar elérni abban, hogy ki liferál több panaszost, a Felügyelő urhoz, csak hogy a munkás több tisztelettel van főnöke iránt, mint uraságod s nem szaporítja az ilyesmivel a teendőit.

Jó ajtón kopogtatott, ahol ügye kellő elintézését nyer. Egyet még *különsen jegyezzen meg jó ur*: ma már a vasuti munkás sem kerítés nélküli gyümölcsös, hogy bárki tetszése szerint garázdálkodhassék benne, mert jó pásztorok őrzik, s a férgesére gondoljuk van a kertészeknek.

Az Országos Szövetség kolozsvári kertészei.

Nagykanizsa. (Revolveres hajcsár.) Gizmann pályamesterről szól ez az ének. Ez az ember a legdurvább és legkegyetlenebb talán a szárnyas kerék valamennyi hajcsárjai között. Egy izben egy őrt doronggal annyira megvert, hogy orvoshoz volt kénytelen fordulni gyógyulásért s öt napig kellett az ágyat őriznie. Ha pedig az örök nejei rimázkodva kérik, hogy ne legyen oly kegyetlen, akkor csak azt feleli nekik, hogy tüstént takarodjanak, mert különben olyat szur a hasukba, hogy a beleik kifordulnak. Külömben senki sem biztos előtte, mert mindig *fegyvert visel magával s azzal fenyegeti a munkásokat, hogy agyonlövi őket*. Még a bakonyból származó haramia előtt sem kellett úgy rettegni, mint ezen ember előtt. A házában állandóan 4—5 munkás f glalkozik és gazdagsága felér egy kis majorsággal. Rendesen nyolc darab szarvasmarhát tart, mindig több földje lesz, a házát pedig úgy építi és disziti, akár kis palota lenne. Könnyen teheti, nem kerül pénzébe, elég gazdag az igazgatóság és a társulat, csak érteni kell hozzá, hogy portékájukat fel lehessen használni. A mezei munkára, kaszálásra, gyűjtésre, boglyázásra 10—15 munkást használ, a földjeit vasuti munkásokkal művelteti.

Az igazgatóság szíves figyelmébe ajánljuk ezt a revolveres hajcsárt.

Piski telep újabb titkai. Lapunk olvasói előtt nem ismeretlen azon állapot, amely a Piskitelepen dolgozó Máv. munkástársainkat az átkozott rosszakarók sugalmazása folytán minden őket megillető emberi szabadságuktól megfosztotta még

akkor is, amikor már a szolgálati kötelességüknek eleget téve, a szolgálati helytől távol mint szabad polgár emberek akarták polgári jogait gyakorolni.

E borzalmas állapot sugalmazói fölött az igazság fegyvere győzött, amely győzelemnek egyik részét képező azon igazságot sem hallgathatjuk el a későbbi bizonyítékok után, hogy valóban nem csalt ott s m az a nézetünk, hogy a végrehajtó műhelyfőnök az egész dologban csak azt a h. b. t követte el a maga részéről, hogy meghallgatta, sőt készpénznek vette azon «leknélküli alakok»-nak a munkástársaink ellen írá yított rosszakaratu sugalmazásait, minek mint végrehajtó közeg másodsorban ő maga érezte kellemetlen hatását és aminek megszűnte után, amily örömmel látjuk mi elnyomott munkástársaink felszabadulását, a főnök ur épp oly örömmel tapasztalhatja, hogy munkástársaink részéről az ő személyét megillető tisztelet, valamint hivatalos hatalmának elismerése nem hogy csökkent volna, sőt inkább emelkedett.

Azonban, hogy az elért eredmények még nem jeienthetik azt, hogy mindent elértünk, azt legjobban bizonyítja éppen a Piski telepen élő, főként azon tanoncoknak a helyzete, akik annál a bizonyos *Fehérné* nagyságánál vannak — talán nem is egészen szándékos büntetésből — elhelyezve. Mi nem tudjuk, hogy a nevezett urnának volt-e valamikor gyermeke, de feltételezzük, hogy ha lett volna, sokkal nemesebb érzéssel gondoskodnék más szülők gondjaira bizott gyermekeinek sorsáról, kik a szerető szülők oldalán mellől eszakítva, idegenben élnek Piskin.

De ha a dolog tényleg úgy áll, hogy a nevezett hölgynek érzéke nincs a nemes dolgok iránt, úgy nagyon tanácsos volna őt kioktatni arra, hogy a Máv. igazgatósága nem azért fizeti e gyermekekért a tisztességes ellátási díjat, hogy őket kiszolgálási te időkre használja fel és amellet nem embernek szánt ételekkel táplálja őnagysága.

Ha pedig a kifogás az talán lenni, hogy az ellátási díj kevés, úgy senki sem kívánja tőle, hogy ráfizessen a Máv. tanoncinakellátására, hanem az esetben ne vállalkozzék a dologra. Biztosítjuk, hogy kerül még Piskitelepen nagyon sok oly nemes érzésű vasuti munkás, aki még a ráfizetések árán is szívesen megfelel a gyermekek ellátásának és nem lesz szükség arra, hogy őnagysága, mint özvegy tanítónő, hozzon áldozatokat a Máv. érdekében.

Egyébként az ügyre felhívjuk a főnök ur figyelmét.

Gyulafehérvári fiókműhelyből kapjuk a következő panaszt: E hó 12-én bementem egy munkástársammal fizetés javítást kérni, mivel értesültünk, hogy többeknek emelik a fizetését, de Stürtzer Antal művezető «ur» azzal fizetett, hogy én «nem érdemlem a javítást, mivel egy nagy tekergő vagyok és sokat kimaradok, betegeskedem». Ámbár több izben figyelmeztetve volt a főnök ur által, hogy ilyen szavakat ne használjon a munkásokkal szemben. Ez lett a javításom. Továbbá, ha reggelként vagy délután csak 2—3 percet elkésünk, dolgoztat velünk, de a fizetési listába nem vezet be. Lenézi a munkásokat és brutális kifejezéseket használ velük szemben. Több izben felszólítottuk, hogy ezen kifejezéseket velünk szemben ne használja, mert bizony családos, felnőtt embernek nem esik az jól. Hermán Sándor és Meskó főmérnök műhely-főnökök is tiltották és figyelmeztették már, hogy a munkásokkal ne gorombászkodjék, de a művezető «ur» Meskó főnök ur előt azt mondta, hogy *fel is pofozza őket*, ha nem úgy lesz minden, amint ő akarja.

Hej pedig rossz világ volna, ha ezt is el-érnök! . . .

Van itt egy munkás, Cománescu Mózes, aki mindig azt hangoztatta volt, hogy ő

